

Tomáš Tyl: Padesát odstínů justiční šedi

- CZ24 News | 30. ledna 2024

ČESKO: Byl to Karel Marx, který napsal slavnou větu „Právo je vůle vládnoucí třídy povýšená na zákon.“ Řídil se tím celý systém komunistického práva přesně tak, jak je to popsáno ve filmu Skřivánci na niti, a jak to popisuje i web České televize, když - cituji: „Film ztvárnil atmosféru počátku padesátých let na šrotišti kladenských oceláren, kde spolu pracovali různí „političtí provinilci“ a „bývalí lidé“ (např. pan prokurátor, který tvrdil, že obhajoba není součástí obžaloby a měl pak velké štěstí, že se nedostal před soudruha prokurátora)“. A já mám s každým dnem přibývajícím pocit, že se stávám „bývalým člověkem“, právo je už zase vůle vládnoucí třídy povýšená nyní dokonce nad zákon a každý den vidím někoho, kdo nemá příliš štěstí a chodí od výslechu k výslechu. Totiž, pardon, jen - podání vysvětlení.

Ještě vtipnější je, když si člověk vzpomene na to, jak nás na vysoké škole učili, že náš demokratický právní řád je založen na tzv. systému brzd a protivah. Na Wikipedii se o tom dočtete: „Systém brzd a protivah (anglicky checks and balances...) je mechanismus, který zajišťuje rovnováhu v [dělbě moci](#). Tento systém zajišťuje, aby žádná ze složek státní moci nezískala výsadní postavení a neohrozila [demokratickou](#) povahu [politického zřízení](#) - jde o systém omezení moci, který doplňuje princip oddělení jednotlivých mocí.

Uvedený princip oddělení státní moci doplněný systémem vzájemného ovlivňování mocí, tedy systémem brzd a protivah, je dobře znám od dob [Charlese Louise Montesquieu](#), ten určitým způsobem navázal na dílo [Johna Locka](#). Používán byl nicméně už od [starověku](#), v [římské republice](#), ale i [císařské Číně](#). [Státní moc](#) je v demokratickém zřízení oddělena - dělí se na: legislativu ([zákonodárná moc](#)), která především vydává [zákony](#) a snaží se tak hlavně ovlivňovat [budoucnost](#), dále na exekutivu ([výkonná moc](#)), která především vykonává zákony a ovlivňuje tak zejména [přítomnost](#), a dále na justici ([soudní moc](#)), ta především vykládá zákony a ovlivňuje tak především věci, které se již staly, tedy má vztah zejména k [minulosti](#).“ Viz:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Syst%C3%A9m_brzd_a_protivah

A jednoho dne, jako je třeba 25. 1. 2024, se probudíte a na serveru Novinky.cz čtete: „Předseda Ústavního soudu Baxa: Je to rozhodnutí pro budoucnost... „Jsme si vědomi toho, že soudy a Ústavní soud zvlášť, jsou konzervativními institucemi. Ale ani my jsme nepřehlédli, že svět kolem se mění. Právo není samoúčelné, a jestliže systém začíná být nestabilní, tak parametry, které ho tvoří, se musí přizpůsobit. Jinak by byl vývoj nezvladatelný; a k čemu by nám potom byla neměnnost práva a jeho stabilita,“ prohlásil Baxa s odkazem na problémy systému penzí.“.

Předseda Ústavního soudu Baxa: Je to rozhodnutí pro budoucnost

Dnes 7:15 – Brno

Petr Kozelka

Otázkou zkrácené valorizace penzí se ústavní soudci zabývali nejméně na deseti poradách pléna a k tomu i na veřejném zasedání. Nakonec většinou hlasů rozhodli o zamítnutí návrhu hnutí ANO na zrušení valorizační novely, která kvůli hrozícím dopadům na rozpočet připravila průměrného důchodce o tisíc korun měsíčně.

Nezasekla se nám tady nějaká brzda nebo nepokazila nějaká váha či protiváha, když soudní moc vlastními slovy „nejvyššího velekněze justice“ Baxy řeší budoucnost, ač má řešit minulost, a tím nahrazuje moc zákonodárnou nebo jí přinejmenším otevřeně nekriticky asistuje?!

Je nutné podotknout, že Ústavní soud, jak sám například sděluje na svých stránkách „není součástí soustavy obecných soudů. Jeho úkolem je zejména chránit ústavnost, základní práva a svobody vyplývající z Ústavy, Listiny základních práv a svobod a dalších ústavních zákonů České republiky a garantovat ústavní charakter výkonu státní moci.“

Zákon není totéž co spravedlnost

Přeložím Vám to – Ústavní soud je orgán, který se tváří jako jiné soudy, ale všechny soudy jsou vázány zákonem, tudíž soudce tzv. obecných soudů (to jsou ty, kde se rozvádíte, přete se o dědictví, o děti, o peníze...) de facto nemůže překročit rámec zákona. A zákon není totéž co spravedlnost! To vám už tak v druhém ročníku právnické fakulty nějaký profesor řekne „Ale kolego, k soudu se přece nechodí pro spravedlnost, ale pro rozsudek!“.

Abyste se s obyčejným případem, jako je třeba spor o zaplacení nějaké částky, mohli dostat k Ústavnímu soudu, napřed musíte projít celou soustavou tzv. obecných soudů. Takže například: X jednání u okresního soudu Brno - venkov, odvolání ke Krajskému soudu v Brně (obvykle do cca 2 let), pak dovolání k Nejvyššímu soudu (další rok, dva...) a až ani u toho neuspějete (a soud to třeba částečně nevrátí k došetření nižší instanci, což je další cca 1-3 roky), můžete se obrátit na Ústavní soud - ALE - Ústavní soud si své případy vybírá! Není jeho povinností řešit každý případ, ale de facto řeší jen ty, které jsou PRO NĚJ nějak zajímavé.

Proč?! Protože Ústavní soud je ten jediný „soud“, který se nemusí striktně držet zákonů, ale pohlíží na případy též skrze vyšší principy - jako je rovnost, spravedlnost, ochrana slabšího atd. Zkrátka to, co si „obyčejný soudce“ s ohledem na vázanost zákony nemůže dovolit aneb jak mi kdysi bylo řečeno u jednoho soudu: „Pane doktore, my vám rozumíme, čeho se snažíte dosáhnout a že tohle dnešní jednání je jen formalita. Vy chcete k Ústavnímu soudu, protože my vám tu spravedlnost dát nemůžeme.“. Nakonec jsme se jí nedočkali, klient už neunesl další stres spojený se soudní mašinérií, kdy pokaždé doufal v rozumově přijatelný rozsudek, ale ani po dvou letech se ho nedočkal. Bylo mu už přes 80 let a ve třech čtvrtinách pomyslného běhu to vzdal. „Doktore, promiňte, já se už chci normálně vyspat“ - zaplatil, co mu bylo uloženo, i když to nedávalo žádný smysl.

Pestrý Ústavní soud

Ústavní soud se tak zejména díky osobnostem, které v něm zasedaly od 90. let, stal útočištěm bezbranných, chudých, zoufalých. Napravoval ty nejhorší křivdy našeho soudního systému, kdy „obecný soudce“ rozhoduje „podle práva, a ne po lidsku“ (viz film Slavnosti sněženek).

Ústavní soud má dlouhý vývoj a kdo si jej chce nastudovat, odkazuji aspoň na Wikipedii: [zde](#).

Byl to prezident Petr Pavel, který řekl, že chce „pestrý“ Ústavní soud. Zřídil proto tzv. „panel“ pod vedením Jana Kysely, který se jako starořecká Pýthie (věštyně v [Apollónově chrámu](#) v [Delfách](#), známá z mýtů i z historie) zjevuje na ČT při každé zmínce o Ústavě, aby nám ji vyložil. Člověk zjevně politicky zaujatý, představující jakýsi svůj pohled na právo, nikým nevolený, který prezentuje Hradní spektrum vidění světa.

Dostal tam všechny „progresivní“ soudce (zejména svého kolegu z katedry Jana Wintra, kdy hádám, že v příštím funkčním období si to kluci prohodí - Wintr bude dělat panel pro volbu ústavních soudců, do něhož velice překvapivě zvolí Kyselu), které chtěl, jen když senátoři řekli, že komunistický soudce Fremr, který vydával rozsudky o zabavení majetku emigrantům před rokem 1989 a pak soudce Simon se svými skandálními rozsudky kolem H-Systému a komunistické akci Asanace, jsou už opravdu moc, musel couvnout. A výsledek?

„Pestrý Ústavní soud“ podle Petra Pavla vypadá takto: 12 členů hlasovalo proti návrhu hnutí ANO a jen tři hlasovali pro - Svatoň, Šámal a Fiala. Všechny tyto tři jmenoval ještě Miloš Zeman, z nově jmenovaných se vládě nevzepřel ve prospěch důchodců ani jeden. Takže, kde je ta hlásaná „pestrost“?

Kdo hlídá hlídače?

Mimochodem, už staří Římané měli přísloví - „Qui custodiet ipsos custodes?“ Aneb česky „Kdo hlídá hlídače?“.

Ústavní soud měl v dané věci řadu možností. Nemusel návrh odmítnout, ale mohl k němu mít aspoň připomínky. Komentátoři píšou o tom, že „mohl vládě vystavit žlutou kartu“. Místo toho se převalil na

záda a Petr Fiala ho už týž den několikrát podrbal na bříšku aneb tvrdil, jak skvělý nález ÚS vydal.

Když už má pětikoalice většinu ve Sněmovně, v Senátu, ovládla Hrad a nyní i Ústavní soud – není tím pádem aspoň některá z těchto institucí nadbytečná? Já jen, že jak se nyní škrtá ve státní správě, kdy nejsociálnější všehoministr Jurečka vyhazuje zaměstnance Úřadů práce, aby jim následně přidal agendy (kde by toto mohlo selhat?!), nemohl by se podívat i na tuto soustavu?

Čtyři instituce potvrzující rozhodnutí Vůdce „pro blaho všech národů – ať už chtějí nebo ne“ (viz Ostře sledované vlaky) se mi zdá na naši malou zemi docela luxus. Tak na tři, čtyři svetry. Tedy – pokud máte vlnu, ale ta už oholeným ovčím celkem dochází.

AUTOR: Tomáš Tyl

[ZDROJ](#)